

ТРАНСПАРЕНТНІСТЬ БАНКІВ У КОНТЕКСТІ КОНСОЛІДАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

Богма С. Д.

ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ», Україна

На сучасному етапі розвитку банківської системи України однією з важливих проблем є відсутність прозорої інформації про реальну структуру власності банків та корпоративну структуру. Незважаючи на вимоги Національного банку України щодо розголошення банками інформації про власників істотної участі, часто спостерігається ситуація приховування реальних власників банків. Банки розкривають інформацію про власників істотної участі, але вони, як правило, є маловідомими компаніями, дані про які є досить обмеженими.

У міжнародній практиці органами з регулювання банківської діяльності даному питанню приділяється також достатньо багато уваги. Так, Базельський комітет з банківського нагляду розробив нормативні документи, що регламентують процес розголошення банками структури власності та направлені на забезпечення надання останніми прозорої інформації про себе та свою діяльність.

Така ситуація в банківській системі України створює додаткові труднощі для дослідження консолідаційних процесів за участю банків. Відсутність необхідної інформації про кінцевих власників банку та його корпоративну структуру не дає змоги отримати реальну картину щодо стану консолідаційних процесів у банківській системі України через неспроможність визначити угруповання банків у країні, що мають одного власника та пов'язані між собою. Все вищезазначене говорить про те, що консолідаційні процеси між банками в Україні мають неявну форму, що не призводить до концентрації банківського капіталу в одній установі та скороченню кількості банків у країні.

Зазначене вище підтверджується щорічними дослідженнями інформаційної прозорості банків рейтинговим агентством Standard&Poor's та Агентством фінансових ініціатив, що здійснюються, починаючи з 2006 р. Відзначимо, що в останні роки присутня позитивна тенденція до зростання інформаційної прозорості банків в Україні. Однак, не всі із аналізованих блоків інформації про банк розголошуються в повній мірі, що в свою чергу стосується й блоку інформації про структуру власності банку й права акціонерів, структуру вищого керівництва банку.

Зважаючи на складність окресленої проблематики щодо розголошення банками інформації про кінцевих власників та корпоративну структуру, вважаємо актуальним та доцільним розробку й впровадження стандарту, що буде слугувати орієнтиром для банків стосовно надання прозорої інформації про структуру власності та корпоративну структуру. Даний

стандарт має ґрунтуватися на існуючих законах України та положеннях НБУ, міжнародних документах і рекомендаціях органів з банківського нагляду, методології рейтингових агентств та ін.

Зазначений стандарт в обов'язковому порядку має включати розділи, що повинні містити наступну інформацію:

- інформація про акції банку (кількість та номінал випущених акцій, опис класів акцій, найбільші акціонери та ін.);

- інформація про власників банку – фізичних і юридичних осіб (особиста інформація, асоційовані та афілійовані компанії, істотна участь у банку та ін.)

- інформація про вище керівництво банку (Спостережна рада та менеджмент, механізми прийняття рішень, роль в управлінні банком та ін.);

- інформація про асоційовані та афілійовані компанії банку (структура власності компаній, вище керівництво, рівень зв'язку з банком та ін.)

Таким чином, даний стандарт дозволить в певній мірі вирішити проблему нерозкриття банками інформації про своїх кінцевих власників та корпоративну структуру, що в свою чергу матиме позитивний вплив на процес визначення реального рівня консолідаційних процесів у банківській системі України в сучасних умовах.

Богма, С.Д. Транспарентність банків у контексті консолідаційних процесів у банківській системі України [Текст] / С.Д. Богма // Економіка та менеджмент: перспективи розвитку: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (6–8 вересня 2013 року) – Суми: СумДУ, 2013. – С. 16–17.